

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 8P/5/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6622200229
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Balážová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2022:6622200229.4

Uznesenie

Okresný súd Lučenec vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: C. Y., X. XX.XX.XXXX, bytom u matky, dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa matky: B. Y., X. XX.XX.XXXX, V. L. R. XXX/XX, J., štátna občianka Slovenskej republiky a otca: J. S., X. XX.XX.XXXX, V. L. V. XX, v súčasnosti na adrese u starých rodičov: F. Č. C. B. Č., V. X, XXX XX F., štátny občan Slovenskej republiky o zrušenie výchovného opatrenia, návrhu navrhovateľov: 1/H. Y., X. XX.XX.XXXX, trvale bytom mesto J., adresa na doručenie: R. XXX/XX, J., štátna občianka Slovenskej republiky a 2/H. Y., X. XX.XX.XXXX, V. L. R. XXX/XX, J.K., štátny občan Slovenskej republiky na zverenie maloletého dieťaťa do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd zveruje maloletú C. Y.Ň., X. XX.XX.XXXX do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov H. Y., X. Y. XX.XX.XXXX C. H. Y., X. XX.XX.XXXX, ktorí budú vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletej a v bežných veciach ju budú zastupovať a spravovať jej majetok namiesto rodičov. V prípade dočasného premiestnenia maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace sú povinní oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením.

II. Matka B. Y., X. XX.XX.XXXX je povinná prispievať na výživu maloletej C. Y.S., X. XX.XX.XXXX výživným v sume 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, ktoré bude zasielať Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec; výživné je splatné vždy do 25.dňa toho ktorého mesiaca vopred, počnúc dňom 21.02.2022.

III. Zameškané výživné za dobu od 21.02.2022 do dňa vyhlásenia rozsudku, t.j. 30.03.2022 je matka povinná zaplatiť do 45 dní od právoplatnosti tohto uznesenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec.

IV. Otec J. S., X. XX.XX.XXXX je povinný prispievať na výživu maloletej C. Y., X. XX.XX.XXXX výživným v sume 30 Eur mesačne, ktoré bude zasielať Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec; výživné je splatné vždy do 25.dňa toho ktorého mesiaca, vopred počnúc dňom 21.02.2022.

V. Zameškané výživné za dobu od 21.02.2022 do dňa vyhlásenia rozsudku, t.j. 30.03.2022 je otec povinný zaplatiť do 45 dní od právoplatnosti tohto uznesenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec.

VI. Súd styk matky B. Y. C. S. J. S. s maloletou C. Y., X. XX.XX.XXXX sa neupravuje.

VII. Mení sa rozsudok Okresného súdu Lučenec č.k. 8P/68/2021-47 zo dňa 15.11.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14.01.2022 vo výroku I., II., III.

VIII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Lučenec (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) začal ex offio dňa 21.01.2022 konanie o spoločnej náhradnej starostlivosti, o zrušenie výchovného opatrenia a nariadenie neodkladného opatrenia vo veci starostlivosti o maloleté dieťa C. Y., X. XX.XX.XXXX, nakoľko zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec (ďalej len „Úrad“) zo dňa 19.01.2022 vyplynulo, že uložené výchovné opatrenie v dôsledku podstatnej zmeny pomerov neplní svoj účel.

2. Úrad v správe k výchovnému opatreniu zo dňa 19.01.2022 uviedol, že starí rodičia viackrát kontaktovali Úrad z dôvodu, že v rodine ich dcéry - matky maloletej opakovane dochádza k vypätým situáciám, nakoľko matka maloletej vo veľkej miere požíva alkoholické nápoje, čoho svedkom je aj maloletá dcéra. Na základe uvedených oznámení starých rodičov si Úrad vyžiadal správu z Obvodného oddelenia Policajného zboru v Poltári, z ktorej vyplynulo, že u matky maloletej evidujú v poradí už tretí priestupok. Dňa 01.12.2021 v čase o 3.00 hod. zasahovala policajná hliadka v rodine matky maloletej pre porušenie nočného klľudu, pričom jej ako aj jej druhovi bola uložená bloková pokuta. Prítomnej hliadke matka maloletej uviedla, že ju jej druh vyhodil z bytu a ona ostala pred bytom vymknutá. Bola podrobená dychová skúška, ktorá vyšla pozitívne s nameranou hodnotou 1,58mg/l (3,29 promile).

Dňa 21.12.2021 vykonal Úrad v rodine maloletej šetrenie. Nájomnú zmluvu na prenajatý byt majú uzavretú do konca januára, kedy im ju má prenajímateľka predĺžiť. K incidentu, ku ktorému bola privolaná policajná hliadka matka maloletej uviedla, že večer s partnerovou sestrou popíjali víno, boli hlučné, smiali sa a preto ich otec maloletej vyhodil z bytu. V čase šetrenia bola maloletá čisto oblečená, nejavila známky zanedbávania. Matke bolo poskytnuté sociálne poradenstvo a bolo jej opakovane vysvetlené, že je neprípustné, aby maloleté dieťa bolo opakovane vystavované hádkam rodičov a aké to má na vývoj maloletej následky. Matka prisľúbila, že sa bude správať zodpovedne. Rodičia chodia na konzultácie na Referát poradensko-psychologických služieb, ale už dvakrát po sebe sa v mesiaci december 2021 ospravedlnili a žiadali nový termín.

Úrad sa pokúsil vykonať v rodine sociálne šetrenie aj dňa 04.01.2021. Doma nikto nebol a suseda uviedla, že matka sa s maloletou zdržiava u starých rodičov. Následne Úrad vykonal šetrenie u starých rodičov, kde má matka maloletej trvalý pobyt. Matka uviedla, že k rodičom sa presťahovala dňa 24.12.2021 po hádke s partnerom. Bolo jej navrhnuté, aby vyhľadala odbornú pomoc, vzhľadom k tomu, že k hádkam s partnerom dochádza vtedy, keď je matka pod vplyvom alkoholu. Matka to odmietla s odôvodnením, že s alkoholom problém nemá a nepotrebuje sa liečiť. Opätovne jej bolo vysvetlené, že časté požívanie alkoholických nápojov a následné hádky s partnerom nemajú dobrý vplyv na maloleté dieťa. Matka pri šetrení uviedla, že má novú známosť, pána F. z Cinobane, u ktorého trávila aj Silvestra. Maloletá bola stále v starostlivosti starých rodičov. Tí sú zo správania svojej dcéry nešťastní, uviedli, že sa boja o maloletú vnučku, ktorá je opakovane vystavovaná hádkam rodičov. Chcú pre ňu zabezpečiť stabilné a harmonické prostredie, no ich dcéra nepripúšťa, že sa správa nezodpovedne. Uviedli, že ich dcéra sa s maloletou v ich domácnosti každý mesiac zdržiava viac ako 15 dní, pretože dcéra už na druhý deň po obdržaní rodičovského príspevku nemá peniaze. Peniaze na stravu a oblečenie nemá ani otec maloletej, peniaze si stále pýta od pána Vaňu. Matka maloletej rodičov nerešpektuje, vydiera ich vnučkou, že ju viac nevidia, preto starí rodičia zo strachu o vnučku stále dcére ustupujú.

Matka maloletej dennodenne požíva alkoholické nápoje a následne vyvoláva hádky s otcom dieťaťa i starými rodičmi.

Starý otec maloletej podal dňa 15.01.2022 na svoju dcéru oznámenie na OO PZ v Poltári z dôvodu, že sa im pod vplyvom alkoholu znova vyhrážala zabitím, násilne im vytrhla maloletú a odišla k jej otcovi. Polícia ju chcela podrobiť dychovej skúške, túto však matka odmietla.

Starí rodičia sa obávajú o bezpečnosť svojej vnučky v situáciách, kedy je matka pod vplyvom alkoholu. Vážnosť situácie vedia potvrdiť aj svedeckými výpoveďami susedov. Neustále apelujú na Úrad z dôvodu, že vnučka je v starostlivosti matky v nebezpečenstve. Otec maloletej má dcéru rád, aby trvalú starostlivosť o ňu by nevedel zabezpečiť z dôvodu, že doposiaľ nepredložil predĺženú zmluvu o bývaní a podľa vyjadrení starých rodičov a matky sa doma zdržiava málo, v nočných hodinách sa túla a nemá zabezpečený stabilný príjem.

Na konzultáciách dňa 10.01.2022 rodičia maloletej uviedli, že sa rozišli a nebývajú v spoločnej domácnosti. Nové konzultácie boli dohodnuté na 18.01.2022, na ktoré sa dostavila matka maloletej. Otec maloletej uviedol, že príde 19.01.2022.

Momentálne sa matka s maloletou zdržiava u starých rodičov, kde obývajú 3 izbový byt vo vlastníctve starých rodičov, ktorý pozostáva zo zariadenej obývacej izby, spálne, jedálne, kuchyne, kúpeňa a WC. Byt je zariadený pekným moderným nábytkom. V čase šetrenia bolo v byte čisto, nedostatky neboli zistené. Mesačné náklady na bývanie sú v sume 170 Eur. Stará matka maloletej je zamestnaná v predajni STEL s.r.o., pracovisko Poltár ako predavačka s čistým mesačným príjmom cca 580 Eur, starý otec je zamestnaný v IT a.s. Lučenec, pracovisko Breznička s čistým mesačným príjmom cca 700 Eur. Úrad na základe vykonaných šetrení konštatoval, že za danej situácie je zdravie, psychický, fyzický a sociálny vývin maloletej vážne ohrozený a narušený a preto navrhol, aby súd dočasne zveril maloletú do spoločne náhradnej starostlivosti starých rodičov.

3. Súd uznesením č.k. 8P/5/2022-12 dňa 25.01.2022, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 17.02.2022 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloleté dieťa do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov do právoplatného skončenia konania o zverenie maloletého dieťaťa do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti.

4. Na pojednávaní dňa 30.03.2022 starí rodičia trvali na návrhu, o maloletú vnučku sa starajú od 21.02.2022.

Matka a otec majú vyživovaciu povinnosť len k maloletej C., súhlasili s návrhom starých rodičov, vedia o svojej povinnosti platiť výživné na maloletého dieťa.

5. Kolízny opatrovník trval na všetkých dôkazoch, ktoré doručil do súdneho spisu a zdôraznil, že v súčasnosti si záujem maloletého dieťaťa vyžaduje, aby bolo zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov, pretože je to v najlepšom záujme dieťaťa. Styk rodičov s maloletým dieťaťom nenavrhol upraviť, rodičia sa so starými rodičmi vedia dohodnúť.

6. Podľa Čl. 5 zák. č. 36/2002 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“) záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

7. Podľa § 45 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

8. Podľa § 46 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.

9. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3 a 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. 13)

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

10. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

11. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

12. Súd dokazovaním zistený skutkový stav právne posúdil v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami. Záujem maloletého dieťaťa si v súčasnosti vyžaduje, aby bolo zverené do spoločnej

náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom. Tí už starostlivosť o dieťa zabezpečujú od 21.02.2022, odkedy súd priznal výživné na maloletého dieťa, ktoré budú platiť obaja rodičia. Výška výživného zodpovedá odôvodneným potrebám dieťaťa, možnostiam a schopnostiam oboch rodičov. Súd rozhodol aj o výške zameškaného výživného, ktoré každý z rodičov zaplatí jednou splátkou v lehote uvedenej vo výroku III. a V. tohto uznesenia.

Styk rodičov s maloletým dieťaťom súd neupravil, lebo v súčasnosti nebolo preukázané, že sa na ňom starí rodičia s rodičmi nevedia dohodnúť.

13. Súd súčasne rozhodol o zmene rozsudku, ktorým naposledy bol upravený výkon rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu v dôsledku podstatnej zmeny pomerov, ktorá nastala od rozhodnutia súdu (výrok VII. uznesenia).

14. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie podľa § 368 CSP, nakoľko účastníci konania sa po jeho vyhlásení a odôvodnení vzdali odvolania proti uzneseniu.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 349 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1000 Eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva práva na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnenne premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).